

Historisch Utrecht

Auteur: Gerard Goudriaan

Kort maar krachtig door de geschiedenis van Utrecht.

De historie van Utrecht speelt zich op een kleine oppervlakte af. Dit is de reden dat deze wandeling relatief kort is. Wel gaan we (figuurlijk) de diepte in door langs tien van de 14 historische tegeltableaus te lopen die in 2014 door een particuliere werkgroep zijn geplaatst. Ook zien we in detail een aantal gebeeldhouwde steunpunten van lantaarns die langs de grachten staan.

Verder is er veel aandacht voor het Romeinse en het religieuze verleden.

Routebeschrijving

Verlaat de centrale hal van het station aan de centrumzijde. Ga direct na de uitgang twee keer rechtsaf en loop langs het busstation rechts beneden je. Daal daarna af over het schuin lopende pad. Daarna linksaf Moreelsepark. Over de brug naar de Mariaplaats. Houd links aan tot de zijmuur bij nummer 18. Hier zie je het eerste tegeltableau op onze route met zicht op de Mariaplaats en de Mariakerk die hoorden bij een afgesloten religieuze gemeenschap.

Kijkpunt 1

Immuniteit Sinte Marie

Ga schuin aan de overkant langs het traliehek Pandhof Sinte Marie in. Voor het hek zie je rechts een muurschildering van De Strakke Hand met het interieur van de Mariakerk. Het is gebaseerd op een schilderij van Pieter Saenredam. Neem op het eind de uitgang links. Daarna ben je nog steeds op de Mariaplaats. Recht voor je zie een grote pomp. Dit is de Mariapomp die hier stond om tot ver in de 19e eeuw inwoners van Utrecht aan schoon drinkwater te helpen.

Loop nog even rechtdoor. Eerste straatje linksaf de Donkerstraat. Vrij snel aan de linkerkant valt het uit 1467 daterende Zoudenbalchhuis op. Dit brede huis is gebouwd voor Evert Zoudenbalch, een hoge geestelijke (kanunnik) van het kapittel van Sinte Marie. Na de verbouwing van 2011 zijn er woonappartementen gekomen.

Bij nummer 12 rechtsaf, 3e Buurkerksteeg. Je loopt tegen een kerk aan.

Kijkpunt 2

Buurkerk

Rechtsaf, meteen linksaf Buurkerkhof. Passeer de Choorstraat en ga 15 meter richting de brug. Nog daarvoor linksaf Zoutmarkt. Onder het straatnaambord zie je het tegeltableau van de Vismarkt met de Kalisbrug.

Loop nog even verder, naar de Vismarkt met links achteraan het beeld van een marktkoopvrouw. Ga naar rechts de brug over, bij de steeg links van nummer 18 is op de grond een gedenksteen over het door Utrecht verkrijgen van stadsrechten. Boven het hek hangt een boog met een kroon erop met de tekst 'Paleis Lofen'. Met je gezicht naar het hek staand ga je naar rechts.

Kijkpunt 3

Omgeving Domplein

Eerste straat linksaf Servetstraat. Bij nummer 6 zie je op de grond de markering van het Romeinse castellum.

Na de boekhandel kun je even rechts Flora's Hof bezoeken. Dit was vroeger het Bisschopshof, horend bij het bisschoppelijk paleis van bisschop Adelbold. Zie ook het tegeltableau achterin het hof.

Onder de Domtoren door naar het Domplein.

Kijkpunt 4

Domplein

Voor het beeld met de vrouw met de toorts naar rechts naar het standbeeld van Jan van Nassau.

Voorbij het standbeeld is links de ingang van het Academiegebouw, dat doordeweeks, soms ook op zaterdag, is te bezoeken. Hierin bevindt zich de vroegere kapittelzaal van de Dom. Hij is nu in gebruik als de aula van de universiteit. Je komt er via de ingang, houd daar links aan. Loop gewoon rechtdoor tot het eind van de gang. Links is de ingang van de aula. Hij is niet te bezichtigen bij promoties en andere bijeenkomsten.

Als je het Academiegebouw niet bezoekt, ga je bij het standbeeld, iets naar links, rechtdoor naar een grote steen. Het is een kopie van een grote runensteen uit circa 980. Het origineel staat in Denemarken. Het is een geschenk uit 1936 van Deense vrienden van Nederland na bemiddeling van een hier afgestudeerde Deense tandarts. Links van de steen is het poortje naar de Pandhof van de Dom, dat je rechts ingaat. In het midden van de tuin een beeldje uit 1916 van een schrijvende kannunik uit de 14e-eeuw.

Via de achteruitgang komen we op Achter de Dom waar we naar links een heen-en-weertje maken naar de hoek met de Voetiusstraat rechts. Om de hoek zie je een tegeltableau met de Dom.

We lopen terug langs de omtrek van het Romeinse castellum naar de plek van de oostpoort. Net voordat de omtrek naar rechts gaat, passeer je het beeld van François Villon, hoofdpersoon van een studentenmaskerade in 1961. Villon zelf is een schelmenfiguur uit het Parijs van de 15e-eeuw.

Loop rechtdoor naar het punt waar zes straten op uitkomen. Links zie je het beeld van de enige Nederlandse paus. Schuin links erachter het naar hem genoemde gebouw.

Kijkpunt 5

Paushuize

Ga vanaf het beeld de rechterzijde van de Nieuwegracht op. Na 60 meter ben je bij de toegang tot het vroegere Hof van Utrecht, die lange tijd de provinciale rechtbank was.

Kijkpunt 6

Hofpoort in oude Paulusabdij

Vervolg hierna de Nieuwegracht, rechtsaf Hamburgerstraat. Na nummer 34 is rechts de ingang van wat nu het stadsarchief is. Op de grote tegel in het midden van het binnenplein staat dat hier 'verzegeld in de muren van dit gebouw' de abdij van Sint Paulus stond.

Poort weer uit, rechtsaf. Steek de Lange Nieuwstraat over, 30 meter verder is links bij nummer 7 een tegeltableau met zicht op de Hamburgerstraat en de Lutherse Kerk. Terug naar Lange Nieuwstraat. Rechtsaf. Na 30 meter rechts de poort in van een vroeger klooster, nu hof.

Kijkpunt 7

Abraham Dolehof

Rechtdoor het hof in, op eind linksaf en bij het hek het hof weer uit. Linksaf Abraham Dolesteeg. Rechtsaf, weer terug op de Lange Nieuwstraat. Na nummer 32 zie je links een grote kerk. Dit is de Sint-Catharinekathedraal, die al vanaf 1853 kathedraal is. Na de kerk linksaf naar een vroeger klooster- en hospitaalcomplex.

Kijkpunt 8

Catharijneconvent

Rechts van de museumingang is een doorsteek naar de Nieuwegracht. Open op doorsneetijden maar niet op maandag. Indien gesloten weer terug en rechtsaf Catharijnesteeg.

Bij Nieuwegracht linksaf. Eerste brug rechtsaf. Aan de overkant van de gracht linksaf. Op het eind van de gracht zijn we weer terug bij het Paushuize. Rechtsaf Kromme Nieuwegracht. Later de bocht van de gracht naar links volgen. Eerste straat linksaf Pieterstraat. Linksaf Pieterskerkhof met de oudste kerk van Utrecht.

Kijkpunt 9

Pieterskerk

We gaan weer terug en passeren de Pieterstraat. Rechtsaf Achter St-Pieter. Bij driesprong rechtdoor. Eerste rechtsaf Korte Jansstraat. Loop tot de grote kerk recht voor je. Even linksaf. Rechtsaf langs de ingang van de kerk.

Kijkpunt 10

Janskerk

Na de ingang ga je rechts om de hoek langs het tegeltableau, benoemd bij kijkpunt 10. Loop verder langs de linkerkant van de Janskerk tot het eind van het Janskerkhof. Gracht over en linksaf Drift tot nummer 27 waar vroeger korte tijd een koninklijk onderkomen was.

Kijkpunt 11

Universiteitsbibliotheek binnenstad (UB)

Loop na een eventueel bezoekje aan de UB verder de Drift af en maak even een mini heen-en-weertje door bij de eerste brug deze linksaf over te gaan. Daarna direct linksaf naar de ingang van de bioscoop. Aan de overkant van het water zie je onder de lantaarn een console, een uitkragend steunpunt, over Lodewijk Napoleon. We zien de koning die een vrouw op klompen, symbool voor Holland, verleidt met een bos bloemen.

Loop weer terug naar de Drift. Je kruist de drukke weg. De Drift wordt Plompetorengracht. Op eind linksaf, Van Asch van Wijckskade. Eerste straat rechtsaf Begijnnekade. Bij brug rechtsaf, direct linksaf Weerdsingel O.Z. Loop door tot nummer 8 waar je een tegeltableau met de Weerdpoort ziet.

Nog even verder, dan linksaf de brug over. Na het eind van de brug zie je links restanten van de poort.

Vanaf de brug rechtsaf de andere brug op. Linksaf Oudegracht. Naar lantaarnconsole voor nummer 41 bis. Doe dit via de trap bij nummer 45. Hier is de stormramp van 1674 uitgebeeld. Door deze orkaan lagen de straten in Utrecht vol puin.

Ga verder, rechtsaf Jacobskerkhof. Even 20 meter heen en weer naar het tegeltableau met de Jacobikerk.

Verder de Oudegracht af tot nummer 99. Hier staat stadskasteel Oudaen.

Als je de trap afgaat, zie je een console met twee familiewapens.

Kijkpunt 12

Stadskastelen

Aan de overkant, tegenover Oudaen, heb je goed uitzicht op stadskasteel Drakenburg (Drakenborgh).

Je passeert stadskastelen Fresenburch en Groot Blankenburgh op nummers 113 en 121. Loop tot nummer 133. Linksaf de brug op naar het begin van de Vinkenburgerstraat. Rechts aan de muur van het café is een tegeltableau van de vroegere zuivelmarkt.

Terug de brug op, rechtdoor Bakkerstraat. Op eind rechtsaf Lange Elisabethstraat. Tweede straat linksaf Korte Elisabethstraat. Links bij nummer 6 is het tegeltableau met het beleg van kasteel Vredenburg.

Linksaf. Na 40 meter is rechts een ingang naar Hoog Catharijne. De weg naar het station wijst zich verder vanzelf.

Deze wandeling komt in de wandelgids **Utrecht acht keer anders** die in 2018 verschijnt en dan verkrijgbaar is op www.gegarandeerdonregelmatig.nl. Auteur Gerard Goudriaan is stedenverkenner en wandelsocioloog

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50

The advertisement features a background of various maps. On the left, there are three overlapping map thumbnails: a green one with a red path, a blue and yellow one, and a pink one with a red dot. A large white number '4' is inside a red circle. The text is in bold, with 'Neem een abonnement!' in red and 'Meer dan 1500 wandelkaarten' in blue. The price '€ 13,50' is in white on a red background.